

Đập Xayaburi trên dòng Mê Kông : Chính quyền Lào bỏ tình nghi "tội nhân học tập"

Tác Giả: Tráng Nghĩa

Thứ Sáu, 20 Tháng 7 Năm 2012 13:37

Lào nghi đang tung ra nghi ngờ thông điệp mâu thuẫn nhau để thăm dò phản ứng của các láng giềng

*Công trình xây đập Xayaburi vẫn tồn tại trên đầu mối. Ảnh chụp ngày 17/07/2012.
International Rivers*

Vào hôm qua, 19/07/2012, tổ chức bảo vệ môi trường International Rivers (Sông ngòi Quốc tế) đã lên tiếng báo động về việc Lào vẫn thúc đẩy tiến trình xây dựng đập thủy điện Xayaburi trên dòng chính sông Mê Kông.

Điêu đáng ngại, theo Sông ngòi Quốc tế, là dòng tâm của Vientiane muốn đẩy công việc xây dựng đến mức nguy hiểm, trong lúc vẫn tuyên bố công khai là tiến hành công trình.

Trong bản thông cáo mang tựa đề « Thử bóng thăm dò : Lào đẩy đắp Xayaburi đến mức nguy hiểm / Testing the Waters: Laos Pushes Xayaburi Dam to Critical Point » chuyên gia Kirk Herbertson của Sông ngòi Quốc tế đã nêu bật hai nguồn tin có phần mâu thuẫn với nhau : một mặt thì chính phủ Lào nhận đi nhận lại là đã đồng ý tiến hành hoãn dự án xây đắp, nhưng mặt khác thì nhà thầu Thái Lan phớt lờ thi công thì vẫn xúc tiến công trình với lý do là không có lệnh chính thức từ chính quyền Lào về việc phải dừng công việc.

Theo International Rivers, vào tuần trước Lào đã đồng ý các nước trong vùng hòa thuận ngành khi tiến hành cuộc họp cấp cao của khối ASEAN tại Cam Bốt hôm 13/07 vừa qua, Ngoại trưởng Lào công khai xác nhận rằng chính phủ nước này đã tiến hành công trình xây dựng đắp thủy điện Xayaburi, trong khi lúc chờ đợi quy định nhưng thực tế của các nước láng giềng và tác hại tiềm tàng của con đập : « Chúng tôi cần phải nghiên cứu thêm ».

Nhà thầu Thái Lan chừa đường cho lệnh tạm dừng thi công

Thậm chí, bản hôm sau, ngày 17/07 vừa qua, Chủ tịch tập đoàn xây dựng Thái Lan Ch. Karnchang, chủ trách nhiệm xây dựng đắp đã cho biết là dự án vẫn tiếp tục đúng theo kế hoạch. Nhật báo Thái Lan Bangkok Post đã trích dẫn nguyên văn tuyên bố của ông như sau : « Chúng tôi đã làm việc chặt chẽ với chính phủ Lào, và tôi nghĩ rằng cần phải chờ lệnh chính thức (của chính quyền Lào) về việc hoãn dự án ».

Câu nói hàm ý là Vientiane chưa hề yêu cầu nhà thầu Thái Lan ngừng thi công, và như vậy, công trình vẫn tiếp tục đồng ý xúc tiến.

Lãnh đạo Ch Karnchang còn nói tiếp : « Nếu dự án thực sự bị hoãn trong thời gian không lâu hơn một vài tháng, thì tôi nghĩ rằng công trình vẫn có thể đồng ý hoàn tất đúng theo lịch trình là vào năm 2020 ».

Đắp Xayaburi trên dòng Mê Kông : Chính quyền Lào bày tình nghi "tiền hủu bất nhứt"

Tác Giả: Tráng Ngháa

Thứ Sáu, 20 Tháng 7 Năm 2012 13:37

Câu hỏi mà Táchác Sông ngòi Quác tá đặt ra là làm thế nào mà công việc xây dựng con đáp, váa có thể bá đình hoãn, váa có thể đác hoàn thành đúng theo tiến độ dự trá ?

Đái vái International Rivers, câu trả lái là Lào nhá đang tung ra nháng thông đáp mâu thuẫn nhau để thăm dò phán áng của các láng giáng, xem xem có thể thúc đẩy công trình xây đáp Xayaburi đến đâu để không táo ra xung đột vái các nác láng giáng.

Các dián bián gần đây, theo Sông ngòi Quác tá cho thấy là Lào hy vọng là các chính phủ láng giáng sẽ chấp nhận để i thoái vái họ về việc "làm thế nào để giảm thiểu tác hại của con đáp" thay vì tiếp tục theo luận về khả năng chấp nhận hay không công trình này.

Chính quyền Lào thay đổi lập trường ?

Trong khi chờ đợi, International Rivers mới lần náa lên tiếng báo đáng công trình xây dựng đập Xayaburi cháa hề báng ngừng ngày nào, thậm chí Lào còn có dự u hiáu thay đổi lập trường.

Ngày 16/07, ba ngày sau khi loan báo việc hoãn dự án xây đáp, theo yêu cầu của các nhà tài trợ cho áy hội sông Mê Kông (MRC), chính phủ Lào đã mời khoảng 70 đái biáu từ các chính phủ nác ngoài đến Luang Prabang để nghe thuyết trình về con đáp, đồng thời trực tiếp đi tham sát hiện trường.

Theo tiết lộ của nháng người tham dự cuộc họp, Thủ tráng Bá Náng và Má của Lào Viraphonh Viravong đã nói một cách rõ ràng về i đoàn đái biáu rằng các hoạt động xây dựng công trình sẽ đác tiếp tục.

Theo chính phủ Lào, bác tiếp ngăn nác con đáp trực tiếp cháa đác xây dựng, nháng để ưu tiên hát, nhà thầu xây dựng phải hoàn thành một số việc như náo vét và mở rộng lòng sông, lắp đặt nhà máy phát điện, xây dựng các « cửa đập » để chuyển hướng dòng chảy của con sông, tránh xa nơi xây đáp, và nhiều hạng mục công trình liên can khác.

International Rivers : Lào hứa hãm hay nói dối ?

Đối với International Rivers, tất cả những gì diễn ra trên, càng thêm với những yếu tố khác, cho thấy rằng lời hứa tạm dừng dự án của Lào vào ngày 13/07/2012 chỉ là một lời hứa hãm, thậm chí là một lời nói dối.

Theo tờ chart này, vì c Lào quyät định nhä phäng xây đập Xayaburi đã vi phạm rõ ràng Hiệp định Mê Kông 1995, cũng như vi phạm luật pháp quốc tế.

Đißan ßi, theo Sông ngòi Quốc tế, các động thái của Lào có vẻ như nhằm thúc đẩy những công việc các dự án. Do đó các láng gißng và nhà tài trợ phải lên tiếng mạnh mẽ chống lại việc xây dựng đập Xayaburi.